

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

Către Biroul permanent al Senatului

În temeiul prevederilor art. 74 alin. (4) din Constituția României, republicată, și ale art. 89 din Regulamentul Senatului, republicat, vă înaintăm spre dezbateră și adoptare propunerea legislativă - LEGE pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală.

În numele inițiatorilor:

Stelian-Cristian Ion – Deputat USR

Silviu Dehelean – Deputat USR

George-Edward Dircă – Senator USR

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană instituie norme minime privind înghețarea bunurilor în vederea unei posibile confiscări ulterioare și privind confiscarea bunurilor în materie penală.

Având în vedere că termenul pentru transpunerea acesteia era de 4 octombrie 2015¹, Comisia Europeană a declanșat acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor (procedura de infringement) împotriva României, pentru necomunicarea măsurilor de transpunere.

În acest context, învederăm că România riscă sancțiuni pecuniare însemnate, Comisia putând propune Curții de Justiție a Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni în următorul cuantum: o sumă forfetară în valoare de 1.592.000 €, pe lângă care se pot aplica penalități cominatorii între 1.925 € și 115.506 € pe zi de întârziere.

Prin urmare, considerăm că se impune transpunerea cu celeritate și în integralitate a Directivei 2014/42/UE în dreptul intern.

În momentul actual, textele din Codul Penal cu privire la confiscarea extinsă impun îndeplinirea următoarelor condiții cumulative pentru aplicarea măsurii:

- bunurile supuse confiscării să fie achiziționate cu **cel mult 5 ani** înainte sau după momentul săvârșirii infracțiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanței;
- **valoarea bunurilor dobândite** de persoana condamnată să **depășească vădit veniturile** obținute de persoana condamnată în mod licit;
- condamnarea pentru una sau mai multe **infracțiuni enumerate limitativ la art. 112¹**;
- instanța să aibă convingerea că **bunurile supuse confiscării provin din infracțiuni de natura celor enumerate limitativ la art. 112¹**.

Aceste condiții nu sunt prevăzute de Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană, și duc la restrângerea nejustificată a ariei de aplicare a confiscării extinse.

De asemenea, condițiile legale actuale impun o sarcină a probei mult mai dificilă pentru ca instanța să ajungă la convingerea că bunurile în cauză provin din activități criminale.

În același timp, este scăpată din vedere noțiunea de standard de viață, aria probei limitându-se la bunurile pe care persoana condamnată le are în proprietate. Or, este cunoscut faptul că activitatea infracțională a dezvoltat modalități complexe de a separa formal adevăratul

¹ Potrivit art. 12 alin. (1) din Directivă, *Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 4 octombrie 2015. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele acestor acte.*

beneficiar al bunurilor de proprietarul lor, tocmai cu scopul de a le masca proveniența și a le feri de riscul confiscării.

Prezenta propunere aduce următoarele elemente de noutate:

- **introducerea unui criteriu de apreciere constând în diferența dintre venituri și "standardul de viață"** al persoanei condamnate, ca indicator de ilegalitate. În acest fel se răspunde necesităților actuale ale luptei împotriva criminalității organizate și a corupției, ai căror autori folosesc frecvent bunuri care nu le aparțin având un stil de viață în contrast cu veniturile licite;
- **în calculul standardului de viață se poate include și averea persoanelor asupra cărora condamnatul are influență.** Una dintre metodele comune de ascundere a foloaselor infracționale constituie achiziționarea de bunuri ori plasarea unor investiții de persoane aflate în influența infractorilor dar care nu au o legătură directă, aparentă, cu infracțiunile în sine. Prezenta propunere legislativă propune un mecanism de luare în considerare a acestor bunuri, în concordanță cu Directiva 2014/42/UE;
- **confiscarea specială se poate aplica bunurilor transferate către orice terț dacă acesta știa sau trebuia să știe că scopul transferului era evitarea confiscării;**
- **se elimină limita de 5 ani** pentru dobândirea bunurilor confiscate;
- în cazul intervenirii decesului persoanei fizice ori radierii persoanei juridice acuzate înainte de pronunțarea condamnării, bunurile se confiscă și nu rămân în posesia terților dacă sunt îndeplinite condițiile confiscării extinse, deși procesul penal împotriva persoanei a încetat;
- **se extinde aria infracțiunilor** în legătură cu care condamnarea poate atrage confiscarea extinsă, aceasta aplicându-se pentru toate **faptele penale pentru care maximul special al de pedepsei este de 4 ani sau mai mare, dacă sunt susceptibile de a procura un folos material făptuitorului;**
- odată constatată săvârșirea unei infracțiuni susceptibile de a procura făptuitorului un folos material și pentru care pedeapsa prevăzută de lege este de 4 ani sau mai mare, instanța poate dispune confiscarea extinsă dacă are convingerea că **bunurile supuse confiscării provin din infracțiuni în general**, nu numai din fapte penale similare celor pentru care persoana a fost condamnată;
- **introducerea obligativității instituirii măsurilor asigurătorii** de către procuror pentru a pune la adăpost bunurile care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse;
- **reglementarea unei proceduri de contestare a măsurilor de sigurață** constând în confiscarea specială și confiscarea extinsă **dispuse direct în apel.**

În numele inițiatorilor:

Stelian-Cristian Ion – Deputat USR

Silviu Dehelean – Deputat USR

George-Edward Dircă – Senator USR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

**pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal precum și pentru
modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articolul I. – Art. 112¹ din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Sunt supuse confiscării și alte bunuri decât cele prevăzute la art. 112, când instanța își formează convingerea că bunurile respective provin din activități infracționale. Confiscarea extinsă se aplică atunci când față de o persoană se dispune condamnarea pentru o faptă susceptibilă să îi procure, direct sau indirect, un folos material și pentru care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 4 ani sau mai mare.

(2) Convingerea instanței se poate baza inclusiv pe disproporția dintre veniturile licite și averea ori standardul de viață al persoanei, ținând seama și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori de un terț unei persoane fizice sau juridice asupra căreia persoana condamnată are influență.

(3) Confiscarea extinsă se dispune asupra bunurilor dobândite de persoana condamnată precum și asupra bunurilor transferate către terți, dacă aceștia știau sau ar fi trebuit să știe că scopul transferului a fost evitarea confiscării.

(4) Clasarea ori încetarea procesului penal pentru decesul suspectului ori inculpatului persoană fizică, ori pentru radierea suspectului ori inculpatului persoană juridică, nu împiedică aplicarea confiscării extinse.

(5) Prin bunuri, conform prezentului articol, se înțelege și sumele de bani.

(6) Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora.

(7) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acestea”.

Articolul II. –Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 249, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) În cazul bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse, luarea de către procuror a măsurilor asigurătorii pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a acestor bunuri este obligatorie.”

2. La articolul 250¹, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) În cazul în care măsura asigurătorie s-a dispus direct prin hotărârea instanței de apel, dispozițiile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător”.

3. Articolul 315 alin. (2) lit. c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) sesizarea judecătorului de cameră preliminară cu propunerea de luare a măsurii de siguranță a confiscării speciale, respectiv a măsurii de siguranță a confiscării extinse, în caz de deces al suspectului ori inculpatului persoană fizică, ori de radiere a suspectului ori inculpatului persoană juridică;”

4. După articolul 425¹ se introduce un nou articol, art. 425² cu următorul cuprins:

„Contestarea măsurii de siguranță a confiscării speciale ori a confiscării extinse dispuse direct în apel

- (1) Împotriva hotărârii prin care instanța de apel dispune măsura de siguranță a confiscării speciale ori a confiscării extinse direct în apel, inculpatul, procurorul sau persoanele ale căror drepturi sau interese legitime pot fi afectate pot face contestație numai în ceea ce privește această măsură de siguranță.
- (2) Procurorul poate face contestație în termen de 48 de ore de la pronunțare, iar inculpatul în termen de 48 de ore de la comunicare.
- (3) În cazul persoanelor ale căror drepturi sau interese legitime pot fi afectate, termenul de 48 de ore curge de la data la care acestea au aflat despre hotărârea prevăzută de alin. (1).

(4) Contestația este suspensivă de executare. Constația se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare, în ședință publică, cu participarea procurorului și cu citarea inculpatului și a părților interesate. Prevederile art. 425¹ se aplică în mod corespunzător.”

5. La articolul 426, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins:

„(2) Prevederile alin. (1) lit. a și c)-g) se aplică și în cazul hotărârilor prin care s-a soluționat contestația prevăzută la art. 425².”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 alin. (1) și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților,

Președintele Senatului,